

Katarina

Kod mene je smješteno 2 djece. I. ima 8g i stigla je kao teško zlostavljana djevojčica, što je jedva preživjela. Zlostavljanje je na njoj ostavilo teške posljedice pa baš ne govori dobro, te često odlazimo liječnicima radi oštećenja. Jako je krhka i mršava, ali vrlo radosna djevojčica. Sada je usvojena pa više nema viđanja s roditeljima. U vrtiću joj je lijepo, ima prijateljice s kojima se rado druži. Ove jeseni krenut će u 1. razred osnovne škole, i ona to jedva čeka. Kod mene je i predivna romska djevojka od 23 g. koja redovito studira pravo. Ponavlja 3. godinu, koja joj je teška. I ona je sitna i mršava, a svoje roditelje viđa svaki tjedan.

Jelena

L. je djevojčica koja je upravo proslavila 3. rođendan. Ona je kod nas od rođenja jer su joj biološki roditelji ovisnici o opijatima. U našu obitelj je došla nakon što je 1,5 mjesec bila na neonatologiji, jer je rođena iz ovisničke trudnoće. Unatoč tome, Bogu hvala, ona je danas zdrava djevojčica. Nema nikakvih zdravstvenih problema. Raste, razvija se, uči i napreduje u skladu sa svojom dobi. Jako je vesela, radoznala, voli igru, a najviše voli dječje pjesmice i ples. U obitelji je najmlađa pa je svi mazimo i pazimo. Ona pokazuje veliku privrženost prema svim članovima obitelji.

U vrtić ide rado i voli se družiti s djecom. Roditelji imaju susrete jednom mjesečno, ali nisu redoviti. Od nedavno je počela viđati djeda i baku, koje je super prihvatila, imamo dobar odnos s njima i jako su dragi.

Anita

A. (11 godina) i njezina sestra A. (15 godina) su smještene kod nas već mnogo godina. Prvo je u 2013.g. došla mlađa sestra u dobi od 6 mjeseci. Ona je po hitnom postupku izdvojena iz obitelji radi teškog oblika zanemarivanja što ju je skoro dovelo do smrti. Ona je morala odlaziti u bolnicu kako bi se oporavila od zanemarivanja, te je do svoje 3. godine redovno odlazila tamo. Ipak, pravi izazovi su krenuli u školi, jer su njezina borba za život i majčin alkohol ostavili posljedice u emocionalnom razvoju. Stručnjaci u bolnici su potvrdili da kasni 2-3 godine u emocionalnom razvoju. To se kod nje najviše odražava u školi, te ona s time ima velikih poteškoća. Unatoč tome, završila je 5.razred osnovne škole s vrlo dobrim

uspjehom. Ne voli učiti i to nam je trenutno najveći izazov, ipak želi upisati agroturizam i biti policajka. Voli glazbu i glumu, te predivno pjeva. Završila je 2.razred glazbene škole smjer violina, te trenira karate. Njezinu stariju sestru smo upoznali kroz kontakte s majkom, koja je 2015.g. sama tražila da udomimo i nju kada je imala 6 godina i kretala je u prvi razred osnovne škole. Ona nije znala hrvatski jezik. pa se mnogo trudila i radila da bi postigla dobre rezultate. Kod dolaska je bila vrlo divlja, a osim jezika je morala učiti i osnovne higijenske i socijalne vještine, kako se vrši nužda i peru ruke, spremaju stvari i sl., te da postoje pravila koja se moraju poštivati. A. voli glazbu, voli crtati i voli se družiti s vršnjacima. Upravo je upisala srednju glazbenu školu smjer violončelo, a redovno je završila prvi razred srednje škole Hoteljersko-turistički tehničar s vrlo dobrim uspjehom. Ima probleme sa srcem pa je pod redovitim nadzorom i mora izbjegavati napore. U školi ima uzorno vladanje. Obje sestre kod kuće pokušavaju pomicati granice koliko god mogu, no na kraju dana ipak uspijemo sve riješiti. Kod nas imaju puno više mogućnosti napretka u životu, nego da su ostale u svojoj obitelji, a s roditeljima uopće nemaju kontakte.

Jasmina

Djevojčica S. sada ima 17 mjeseci i kod nas je 8 mjeseci. Iako nije ni puzala s 9 mjeseci kad je stigla kod nas, propuzala je nakon 3 tjedna, a prohodala s 14 mjeseci. Jako se dobro prilagodila i danas je ona jedna vesela djevojčica koja polako počinje pričati. Jako je bistra, izrazito znatiželjna i vrlo brzo uči nove stvari, a na jesen kreće u jaslice. I dalje je ona naša maza i mali veseljko. Kontakte s mamom nema. Mama se javila samo za njen prvi rođendan u siječnju, a nakon toga se više nije javila iako je obećala da će se češće javljati.

Andrea

Malena N. stigla je u našu obitelj prije godinu dana. Sada ima 4 godine i 2 mjeseca . Ona je veselo dijete, puna snage za ples i skakanje. Sa našom kćerkom J. (5,5 godine) voli igru mame i bebe. Spremaju ručkove, piknike, vode bebe u šetnju, spremaju predstave za nas (mamu i tatu), oblikuju plastelin i voze bicikle. Od kade je N. stigla kod nas, dobila je 2kg i narasla za 2cm, sa čime se ona jako ponosi i kaže da je sada velika. Kada je došla kod nas imala je jako loš imunitet. Čim bi otišla na more dobila bi visoku temperaturu. Noćima nismo spavali a mnoge dane smo provodili u kući jer ona ne bi mogla izaći radi bronhitisa. Sada je jaka i zdrava, i pliva u moru kao ribica. Od dolaska je koristila terapiju za pluća koja joj se nisu potpuno razvila. Hrabro je pila kapsule i inhalirala se, a sada joj terapija više ne treba. Voli svoj vrtić, djecu i tete. Nekada je žalosna jer za vikend vrtić ne radi. Tada sa J. planira što ćemo raditi i gdje ćemo ići. Često je tvrdoglava i svojeglava ali polako uči kako se dogovarati i surađivati, pa je sada i atmosfera u kući mirnija i opuštenija. Svaku večer prije spavanja zajedno molimo, a za vikende uživa u crtiću Superknjiga. Na jesen ćemo započeti proces posvojenja, a ona kaže da jedva čeka da ima naše prezime.

Mateja;

Naša djeca su dečko N. (9,5), D. (6) i B.J. (2). Svi su urednog razvoja, napredni i vrlo aktivni, svaki u svojoj dobi i interesima. Treniraju gimnastiku, pohađaju glazbenu školu, rado sudjeluju s nama, roditeljima u svim našim aktivnostima. Radosno su dočekali kraj školske i vrtićke godine i čeka ih dugo toplo ljeto, više zajedničkog vremena, puno igre i odmora. Svatko od njih ima svoje male zadatke i obaveze u kućnim poslovima u kojima uglavnom rado sudjeluju. Najčešće se dobro slažu, osim kad žele istu stvar u isto vrijeme, onda imaju svoje metode i taktike kako da dobiju što žele i naravno, bune se kad im to ne uspije. Motorički su vrlo spretni pa od najranijeg doba voze bicikl, role, kliču, plivaju. Također su nadareni za glazbu pa sudjeluju u glazbenim aktivnostima i upoznaju se s raznim instrumentima. Brane i štite jedni druge kad se za to ukaže potreba, kao prava braća i sestra. Stariji sin odlikaš je u školi, ali voli imati svoje načine

rješavanja zadataka. Mlađi sin ga često kopira što je nekad zanimljivo ali nekad mu i smeta. Seka gleda i uči sve što valja, ali i ono manje valjano. Razigrani su i veseli, često neumorni što nama kao roditeljima nekad bude previše, pa smo sretni da imamo zdravu i mladu baku koja povremeno preuzme brigu o njima. Naša obitelj je mnogobrojna pa uvijek imaju to iskustvo velike tople obitelji, različitih dobnih skupina ali bliskosti i prihvatanja. Naša djeca veliki su nam dar od Boga i stigli su na najbolji mogući način u savršenom tajmingu. Nikad nismo posumnjali da ovo nije naša uloga ili da smo trebali ili mogli drugačije.

Jasminka

Supruga Jasminka i ja se već dugo bavimo udomiteljstvom a sada zbruinjavamo 3 djece. F. (5) je dečko koji je kod nas četiri godine, jer je prvu godinu više proveo u bolnici nego sa svojim roditeljima. Kada je došao k nama, imao je infekcije i proljeve, te hvala Bogu, odkad je kod nas nije više proveo ni jedan dan u bolnici. Sitne je građe, kod kuće je jako razmažen i zaigran te voli da je sve njegovo. U vrtiću se lijepo ponaša i druži sa djecom. Prije godinu dana su prestali kontakti sa roditeljima, jer on nije okazivao nikakve osjećaje za njih.

S. (11) i S. (10) su braća koja su kod nas četiri godine, jer im je otac završio u zatvoru na duže vrijeme a majka ih je ostavila kod bake i djeda te je otišla sa drugim muškarcem. Baka i djed se nisu mogli brinuti za njih pa su ih dobrovoljno predali centru za socijalnu skrb. Kad su došli nismo se mogli dobro sporazumjeti jer nisu znali hrvatski ni romski jezik, te nisu imali nikakve higijenske navike. Danas su sasvim druga djeca, naučili su hrvatski jezik, te čitati i pisati. Stariji brat S. slabije čuje na jedno uho pa nije mogao pratiti nastavu, te sada pohađa školu u centru za odgoj i obrazovanje. Inače su obojica braće sitnije građe ali zdravi. Jako su poslušni i vrijedni u svemu,

Marina

M. je djevojčica od 26 mjeseci, a došla je s godinu dana. Zbog svoje bolesti je tada imala samo 5 kilograma. Godinu dana smo je hranili na sondu kroz nos. Nedugo smo bili dva tjedna s njom u "školi hranjenja" i sada jede normalno, još uvijek malo i polako napreduje, ali svi liječnici su prezadovoljni i često nam kažu da smo joj spasili život. Ona ima kontakt s roditeljima i braćom jednom mjesečno. Iako je predviđeno da se treba vratiti u svoju obitelj kad se skine sa sonde, roditelji su rekli da bi voljeli da ona ostane kod nas koliko god treba, jer lijepo napreduje i da je sretna. L. je djevojčica od dvije i pol godine. Kod nas je smještena 8 mjeseci. Odmah smo uočili da intelektualno zaostaje u razvoju. Nije govorila niti jednu riječ, a hodala je gegajući.

Uz redoviti odlazak kod stručnjaka L. je počela napredovati. Procjena stručnjaka je sada puno blaža, misle da je veći dio njezinih poteškoća zbog zanemarenosti u prvoj godini života. Ona nema kontakata sa svojom obitelji i već je za posvojenje. M. je dječak od 12 godina koji je u našu obitelj stigao prije godinu dana. Krenuo je u peti razred osnovne škole a da nije znao ni čitati. Uložili smo jako puno truda i sada se vidi napredak. Najviše poteškoća je bilo s radnim navikama i poštivanjem autoriteta, pogotovo učitelja u školi. On ima kontakt s roditeljima, ali nakon toga je revoltiran, nemiran i nesretan. Čak povremeno kaže da ne bi volio imati kontakte s njima. Unutar obitelji se jako dobro snašao, čak nas je u vrlo kratkom roku poželio zvati mama i tata. Vrlo je poslušan i marljiv, a pogotovo vidimo veliki napredak u ponašanju u školi, u ocjenama i u poštivanju učitelja. S. je dječak od 16 godina i završio je prvi razred Srednje škole na Braču za konobara. Tokom školske godine je u nekoliko navrata imao želju za ispis iz škole. Uz puno razgovora i truda uspjeli smo ga motivirati da nastavi te je završio prvi razred. Ljetne praznike provodi s nama i odraduje praksu. Još uvijek imamo određen odnos međusobnog nepovjerenja zbog čestih krađa, ali osjećamo da nas poštuje i da mu je neugodno kad stvori neki problem. On se viđa i komunicira s ocem i sestrom. Primjećujemo da nam se jako veseli kad dolazi za blagdane i praznike, a njemu se jako raduju sva druga djeca. M. je mladić koji je prije mjesec dana postao punoljetan (18) i završio je treći razred Srednje škole, smjer Tehničar cestovnog prometa. i ove godine ide na produžnu nastavu iz matematike, ali Ostale ocjene su mu bolje nego prijašnjih godina. Kod njega je oduvijek problem redovno učenje. Iako ima veliki kapacitet, on ga ne koristi jer je lijen. Sada su mu problem i cigarete jer znamo da potajno puši. Iako su njegovi roditelji lišeni roditeljskog prava za njega i ostalu djecu, povremeno se čuju telefonski. On također ima kontakt s ostalom braćom i sestrama koji su također bili smješteni kod nas, a sada su odrasli ili su posvojeni. E. je djevojčica od 15 godina koja je sad završila sedmi razred osnovne škole. Zbog svojih mnogobrojnih zdravstvenih problema krenula je kasnije u školu, koju i pohađa po prilagođenom programu. Ona izrazito voli školu i jako se trudi oko izvršavanja svojih zadataka pa je zbog toga i učitelji nagrađuju. Iako smo je prije nekoliko godina posvojili jer je kod nas od prve godine svog života, ona i nadalje ima povremeno kontakt sa svojom obitelji. Ona im nije posebno privržena, a i ti kontakti su postali sve rijedi. Njezino zdravstveno stanje je trenutno stabilno i pod kontrolom te ne mora uzimati nikakve lijekove. N. je mladić od 32 godine, ali je zbog mentalne retardacije na nivou sedmogodišnjeg djeteta. Još uvijek je polaznik Centra za odgoj i obrazovanje gdje ima puno svojih dugogodišnjih prijatelja. U obitelji, kao i u školi svi ga jako vole, jer je miroljubiv i drag. Mada nema velik izbor riječi, njegov osmijeh i čvrst stisak ruke pokazuje da jako voli sve oko sebe. Voli se igrati s malim djevojčicama, a one su vesele kad ih on nosi i kad se na neki drugi način igra s njima. Njegovo zdravstveno stanje je trajno, no ne uzima nikakve lijekove. Budući da ne može živjeti samostalno, netko treba doživotno skrbiti o njemu.

Anka

M. je mlada žena koja je nekada bila u mojoj obitelji. Ona je isprva sa sestrom blizankom bila u dječjem domu, te je kasnije došla u moju udomiteljsku obitelj. Tu je završila srednju školu, ali je od nas otišla živjeti s dečkom te ostala trudna. Nakon toga ona odlazi od dečka i rađa prvo dijete A. Ja sam se u svojim mogućnostima, i nadalje brinula za nju i bebu. Ona kasnije upoznaje drugog čovjeka te ponovo ostaje trudna i rađa djevojčicu S. Iako ona cijelo vrijeme pokušava naći posao, nikada ne ostaje duže na poslu, već brzo odustaje. Trenutno je opet nezaposlena i sa djecom živi kao podstanar. Oni su u velikoj potrebi, te im ja pomažem koliko mogu, a i Oaza svojim donacijama je od velike pomoći. Ja kupujem odjeću i obuću za djecu, a povremeno i hranu. A. Je dječak od 8 godina, kojije završio prvi razred osnovne škole s vrlo dobrim uspjehom. On je još uvijek jako zaigrani, ali je i poslušan, i veseo. Njegova sestra S. od 4 godine, je sitne građe, vesela i pametna djevojčica. Voli pjevati i plesati. Ipak je zbog nedovoljne brige majke, često bolesna. Ni A. ni S. nemaju kontakte s očevima (nemaju istog oca).

Drenka

U mojoj obitelji imam 4 udomljene, i jedno posvojeno dijete. S. je dječak od 12 godina, a kod nas je 5 godina. Dobrog je fizičkog i zdravstvenog stanja samo je jako sitne tjelesne građe. Dobro je prihvatio udomiteljsku obitelj i lijepo se uklopio. Kod kuće je živahan, i povremeno neposlušan. Završio je peti razred osnovne škole sa vrlodobrom ocjenom, a u školi ima dobro vladanje. On trenira i jako je nadaren za nogomet. S majkom nema nikakve kontakte.

L. je djevojčica od 8 godina, koja je sa bratom i sestrom stigla kod nas prije 2 godine. Završila je 1. razred osnovne škole sa dobrim uspjehom i dobrim vladanjem. Dobrog je zdravlja, malo bucmasta. Još uvijek ima problema sa noćnim mokrenjem u krevet, a kod kuće je često neposlušna i neodgovorna, i ne želi izvršavati svoje zadatke. Vjerujem da će se vremenom i to riješiti.

Njezina sestra L. ima 7 godina i sitne je tjelesne građe njezino zdravstveno stanje je odlično. Kod kuće je dobra, poslušna i razigrana. U jesen će krenuti u prvi razred osnovne škole. Njihov brat M. ima 3 godine, ima refluks bubrega, ima postavljene cjevčice, te idemo na redovne kontrolne preglede u Zagreb. Svi troje su u kontaktu sa roditeljima, redovito se čuju svake subote i viđaju jednom mjesečno.

B. je dječak od 8 godina, kojega smo posvojili. Sa nama je 7 godina, i on je bolesno dijete, koje je do sada 4 puta operiralo srce. On ima srčanu grešku i ima umjetni srčani zalisak te elektrostimulator. Redovito mu mjerimo gustoću krvi, dajemo mu određenu terapiju i vozimo ga svaka 3 mjeseca u Zagreb na kontrole. On je završio je prvi razred osnovne škole vrlo dobrim uspjehom. Savladao je brojke i slova, te je kod kuće i u školi prilično dobar.

Vedrana

R. dječak od 7 g. i M. djevojčica od 4 g. su brat i sestra koji su kod nas stigli početkom prošle godine. Kako sam sama odrasla s jednim roditeljem (tatom) tako sam znala što znači odrasti u obitelji koja je „nekompletna“ te sam unazad 10 godina razmišljala o tome koliko bi značilo pomoći barem jednom djetetu da ima dobru obitelj. Ali kada su nam ponudili 2 djece, moj suprug je rekao: „Gdje je jedno tu ima mjesta i za dva djeteta, nećemo ni osjetiti razliku“. Tako su stigli u našu obitelj brat i sestra.

R. je došao kod nas s oštećenjem sluha te problemima s izgovorom, dok kod njegove sestre M. nismo zamijetili zdravstvene teškoće osim što su oboje slabo pričali hrvatski jezik jer su, kako ih odmilja zovemo, „mali Romići“.

R. je do danas prošao dvije operacije uha i dobro čuje, te nas sad čekaju samo vježbe logopeda, dok M. lijepo usvaja i govori hrvatske riječi. R. se lijepo razvija, kao pravi dječčić, a nižeg je rasta kao i sestra.

R. je dobro dijete, mirne naravi, empatičan i uvijek spreman pomoći. Dobio je odgodu za upis u prvi razred jer teže usvaja gradivo, ali zato ima spretno rukice i što uhvati to napravi. U predškoli su rekli da je divan dječčić te su ga i drugi jako dobro prihvatili zbog njegove naravi. Jako je poslušan i skroman, najviše voli skupljati jaja od kokica po dvorištu te ostale seoske životinje koje imamo. Jako je bio vezan za svoje roditelje, te se nada povratku u vlastitu obitelj, što i suprug i ja uvijek idimo kao mogućnost, ipak od toga najvjerojatnije neće biti ništa. Ono što je supruga i mene razveselilo je da je nedavno (prvi put nakon godinu dana) rekao da se on ne želi vratiti mami i tati jer oni nemaju vode niti kokice da može skupljati jaja. Potom se rasplakao da izbac i težinu van, nakon čega smo se pomolili ne bi li Bog maknuo tugu s njegovog srca te da se još više osjeća prihvaćenim u našoj obitelji.

Njegova sestra M. je djevojčica koje trepne sa svojim velikim okicama, pokaže svoje blještavo bijele i pravilne zubiće (koji četkicu za zube nisu vidjeli dok nisu došli kod nas) te osvoji svakoga koji se nađe u blizini. U vrtić će krenuti tek najesen jer nismo dobili mjesto za nju, što je šteta jer vrtić puno znači za socijalizaciju i razvoj s kojim ona, zaostaje. S njom imamo odgojno nešto više izazova. Ona je dijete koje uvijek mora znati svoje granice, jer ako joj se dopusti, počne manipulirati plaćem ili drugim pomalo lukavim načinima. Nama to nije teško riješiti, jer znamo kako postupati s njom, no teško je kad djecu ostavimo kod naših roditelja da ih pričaju, koji misle da će biti sve dobro ako im sve daju i u svemu popuste – što se uvijek ispostavi pogrešnim. S njom se još borimo da ne razbija stvari, već je želimo naučiti da stvari imaju vrijednost, te da razbijanje stvari nije način kako bi zadobila pažnju. Kako je M. došla kod nas s 3 godine, tako nas je odmah prihvatila kao svoje te nije izražavala

želju za povratkom u svoju obitelj. Jedino kada joj nekad ne bi dali što hoće, kaže nam da bi njoj to njezina mama dala. Susreti s roditeljima kod nje već duže vrijeme prolaze bez suza, već s osmijehom jer od njih pokupi slatkiše. Napretka svakako ima, no najviše me veseli što se svakim danom svi zajedno sve više volimo i što gledamo dvorište puno cvrkuta i veselja. U ovom svijetu punom užurbanosti za materijalnim i karijernim postizanjima, drago nam je da možemo ostaviti neki trag za vječnost pogledavši na one najpotrebitije, a to su u ovom slučaju djeca koja dolaze iz neimaštine i razrušenih obiteljskih odnosa.

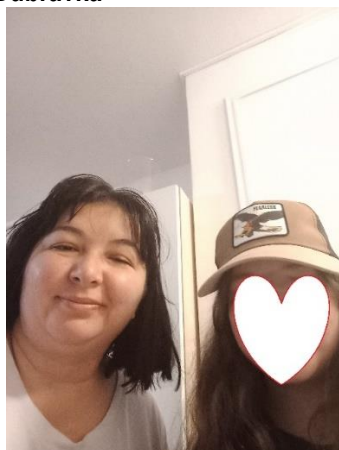
Marijana

Dječak Đ. 6 godina, je u kolovozu 2023. godine došao k nama iz dječjeg doma, gdje je bio dvije godine zbog zanemarivanja u vlastitoj obitelji. Prije toga je živio je sa mamom, bakom koja je psihički bolesna i djedom koji je jedini radio. Kada smo u domu pitali za dijete, ponudili su nam njega jer je već dugo bio tamo, gotovo ga nitko nije posjećivao i bilo je nužno da dođe u obiteljsko okruženje. Nisu uspjeli naći udomitelje jer je imao zdravstvenih problema i zaostajao je u razvoju. Kad je došao govorio je svega nekoliko riječi i jako smo ga teško razumjeli. Bilo je simpatično što ga je najbolje razumio naš sin (7 god) pa nam je često on prevodio što je rekao ili što želi. Koristio je pelene kod noćnog i dnevnog spavanja, ali to smo uspjeli maknuti za nekoliko mjeseci. Utvrđen mu je III. stupanj invaliditeta zbog zaostajanja u

razvoju. Nastavili smo preglede kod specijalista (genetičar, neuropedijatar, oftalmolog, ORL, fizijatar, psiholog, senzorna integracija...) koji su uglavnom započeli dok je još bio u domu. Njegovo zdravstveno stanje sada je dobro i najviše moramo razvijati govor, motoriku i senzornu integraciju. Iako je trebao krenuti u školu ovu jesen, zatražili smo odgodu kako bi krenuo što spremniji i da ima još godinu dana prilagodbe. Tek sada počinje razlikovati slova i mnogi pojmovi su mu još uvijek nepoznati ili ih pogrešno koristi. Išao je privatno dva puta tjedno logopedu i na senzornu integraciju i analizu, a u 9. mj će te dvije terapije imati u Centru za odgoj i obrazovanje u našem gradu. Preporuka liječnika je da Đ. ima i edukacijskog rehabilitatora i socijalnog pedagoga, ali nažalost to nije mogao dobiti, uz objašnjenje da budemo sretni da je uopće dobio dvije terapije. Kod kuće on i dalje ispituje granice, često negoduje i ljuti se bez razloga. Voli pomagati i sudjelovati u kućnim poslovima, uživa u obiteljskim izletima i putovanjima. Puno je bolji u komunikaciji s našim sinom, te iako u početku nije prihvaćao igru, sada se dečki često znaju zaigrati, a i on se trudi igrati nogomet da naš sin ne igra sam. U vrtiću je također napredovao, iako ima dana kad ne može regulirati i izraziti emocije na prihvatljiv način. U tim trenucima zna udariti ili čak ugristi drugu djecu ili imati burne reakcije. Majka ima pravo posjeta jednom svaki neparni mjesec, a otac jednom svaki parni mjesec. Otac se ne javlja niti dolazi, a majka (koja sa novim partnerom ima drugo dijete) je bila samo tri puta. Ovakvi susreti ne utječu dobro na Đ. jer su jako kratki, majka ne zna komunicirati i na kraju je on zbunjen. Njemu je sad potrebno sigurno i poticajno okruženje, te pomoć kako bi napredovao u razvoju u kojem je bio zakinut zbog zanemarivanja. Vidimo napredak i drago nam je da smo jednog jako dragog i toplog dječaka mogli spasiti od života u instituciji i daljnjeg nazadovanja, jer djeci zaista nije mjesto u dječjim domovima.

Dubravka

Djevojka B. od 14,5 godina došla je prije nekoliko mjeseci živjeti kod mene. Ona će krajem srpnja navršiti 15 godina. Razlog zbog kojeg je morala biti udomljena je loše stanje u kući, budući zimi ne mogu platiti grijanje niti imaju toplu vodu za kupanje. Osim toga majka je ovisnica koja ne želi duže vremena provesti u bolnici na liječenju nego izlazi često i vraća se ovisnosti. Baka ima mirovinu koja nije dovoljna za troškove kuće, svih režija i hrane za njih troje.

B. je dobrog fizičkog stanja, osim pretilosti, a emocionalno je vrlo osjetljiva. Teško je prošla prvih mjesec dana prilagodbe. Danas nakon tri mjeseca ne vidim veći pomak, jer majka i baka žive u istoj ulici gdje i mi. Ta blizina je prednost s jedne strane gledano jer djevojka može često posjećivati obitelj a s druge strane je otežavajuće jer se ne može lako prilagoditi na život u udomiteljskoj obitelji. Do sada je prolazila s vrlo dobrim uspjehom, a ove godine završila je 8 razred s odličnim uspjehom. Ima želju upisati grafičku školu kao i njena prijateljica. Voli izlaziti i pratiti društvene mreže. Do nedavno je pjevala u crkvenom zboru ali je izgubila interes za to. Moj cilj ovo ljeto je da ju motiviram da se zaposli 4 sata

dnevno kako bi što manje vremena provodila na društvenim mrežama i kako bi razvila samostalnost i dobila na samopouzdanju. Za sada bez uspjeha ali treba biti uporan. Do sada smo radile na uspostavi komunikacije, izgradnji međusobnog povjerenja i utvrđivanju kućnih pravila sa promjenjivim uspjehom. Ipak vidim da je prihvatila neke osnovne stvari kad je shvatila da ne odustajem od njih. Nadam se i vjerujem da će vremenom početi sazrijevati i odvajati se od nepovoljne prošlosti sa optimističnim pogledom na budućnost.

Natalia

D. je dečko iz Ukrajine od 15 godina, koji je stigao u Hrvatsku bez pratnje. Fizički je zdrav, voli nogomet i plivanje. Završio je 8 razred sa uzornim vladanjem i dobrim uspjehom i upisao srednju školu za kuhara. I u obitelji je miran i tih. Povremeno, od cijele svoje obitelji komunicira samo sa majkom.

L. je dječak od 8 godina. Fizički je zdrav, sitne tjelesne građe i hipetaktivan. U svojoj obitelji je doživio nasilje, nakon čega je prije 5 godina smješten u dječji dom, te kasnije u dvije udomiteljske obitelji, a mi smo mu treća. Sada se dobro prilagodio i hoće sudjelovati u svim aktivnostima u obitelji, gdje je dobar, poslušan i drag. On je najmlađe i vrlo znatiželjno dijete, koje sva starija djeca iz obitelji uvijek štite i brinu o njemu kod kuće i u školi. Drugi razred osnovne škole prošao

je sa dobrim uspjehom, a u drugom polugodištu je dobio asistenta u nastavi. Njegov otac je nedavno izašao iz zatvora, te sada putuje po Hrvatskoj navodno u potrazi za poslom. Njegova majka je zaposlena, te dva puta tjedno dolazi na susrete. On nema baš neke emotivne povezanosti sa roditeljima ali mu mu nedostaje mlađi brat.

J. je djevojčica od 12 godina. Fizički je zdrava, vesela i vedra. Po testovima psihologa iz centra za socijalnu skrb ima poremećaj ponašanja. Prošla je obradu na dječjoj psihijatriji, a stručne službe nemaju rješenje ni pomoć za njeno neadekvatno ponašanje i stalne promjene raspoloženja. Zbog toga u obitelji često uzrokuje nemir i svađe. U školi pohađa nastavu po prilagođenom programu, te je šesti razred osnovne škole prošla sa dobrim uspjehom. Njezina starija setra L. ima 15 godina. Ona je fizički jako dobro razvijena, odlična je plivačica i sportašica. Kod kuće je mirna, tiha, draga, uvijek spremna pomoći. Pohađa nastavu po specijalnom programu, a osmi razred osnovne škole je prošla sa odličnim uspjehom. Nakon završetka osnovne škole i upisala je srednju školu za pomoćnog kuhara. Obje setre ne viđaju roditelje, jer im je oduzeto roditeljsko pravo.

D. je dječak od 13 godina. On je nešto sitnije tjelesne građe, dobrog zdravlja, igra nogomet i odličan je plivač. Pohađa nastavu po prilagođenom programu, te je 7 razred osnovne škole prošao sa vrlo dobrim uspjehom. U zadnje vrijeme se osjeća da ulazi u pubertet, te moramo puno razgovarati s njim. Njegov stariji brat K. ima 14 godina. I on je dobrog zdravlja, sportski razvijen, te kao i brat igra nogomet, odličan je plivač i jako voli pecati. U obitelji je vrlo drag i dobar, i uvijek bude mirotvorac za sve. Sedmi razred osnovne škole je prošao je dobrim uspjehom uz prilagođeni program. U školi je poslušan i tih. Obojici braće oac nije poznat, a majka živi dosta udaljena od nas. Ona ih zove telefonom i vide se za vrijeme ljetnih praznika.

Mirjana

S. je dječak od 18 mjeseci koji je kod nas od svibnja 2023. g. K nama je došao u dobi od 5 mjeseci, a osd rođenja je postojala sumnja da ima oštećenje sluha, no to se dokazalo kao netočno. On je u zdrav, veseo, zaigrani mali dečko koji jako voli glazbu i vožnju sa traktorom. U veljači ove godine smo ga usvojili, svi ga jako volimo i sretni smo i jako zahvalni što je dio naše obitelji. Krajem prosinca 2023. godine je k nama došao njegov mlađi brat K. star 2 mjeseca. I on je odmah nakon svog rođenja odvojen od svoje obitelji. K. je zdrava, vesela ali i nježna beba, koja voli pažnju i maženje, i svoga brata koji je jako pažljiv prema njemu. Nažalost nije bilo nikakvog kontakta niti interesa za djecu sa strane njihovih roditelja. Nedavno smo posvojili i K. Te smo mu promijenili ime u B. što znači "sin". Mi smo dobili smo još jednog sina a B. je postao sin. Zahvalni smo Bogu na tome i sretni što je i on dio naše obitelji.

Vedran

Supruga i ja smo prije 3,5 godine udomili djevojčicu J. koja sada ima četiri godine. Dobro se uklopila u našu obitelj. Dijete je sa normalnim razvojem, ali sa redovitim tretmanima kod senzornog terapeuta, defektologa i logopeda. Ona ide u vrtić gdje se dobro uklopila uz pomoć osobnog asistenta, te se vidi napredak u njenom razvoju. J. je sa 6 mjeseci došla k nama iz dječjeg doma, gdje je bila od rođenja. Vrlo je razigrano i aktivno dijete, fizički je dobre građe. Sve se više razvija i svima jasno pokazuje kako je velika. Voli se družiti sa drugom djecom i to je čini sretnom. J. se dobro uklopila u sredinu koja je okružuje i u našoj obitelji se osjeća mirmo i sigurno. Kontakte sa svojim roditeljima ima jedanput tjedno po pola sata.

Adriana

L. je djevojka od 17g. koja je udomljena kod mene s nepunih 5 godina, dok sam ja još bila neudana. Ona potječe iz romske obitelji te ima još šestero braće i sestara, a ona je najstarija. Tata je većinom boravio po zatvorima, a mama je živjela u jako lošem socijalnim uvjetima sama s djecom, bez struje, vode, sanitarnog čvora. L. je bila pothranjena i u najlošijem zdravstvenom stanju. Nakon dolaska u obitelj joj je dijagnosticirana rijetka bolest nedostatka masnog tkiva koja zahtijeva posebne načine prehrane, tretmane kože i stalne kontrole. Trenutno je njezino zdravstveno stanje pod kontrolom. U našoj obitelji se dobro snašla, iako ponekad imamo i težih trenutaka koje skupa rješavamo.

Lijepo je prihvatila moje mlađe kćeri, te se vole skupa igrati, a na mojeg supruga nekad bude ljubomorna, te je još u procesu prihvaćanja. Završila je 2. razred gimnazije sa vrlo dobrim uspjehom i kao najbolja učenica u razredu. Inteligentna je, znatiželjna, zabavna. Već 6 godina trenira tenis, i jako ga voli. Sa svojim roditeljima već nekoliko godina nema kontakte.

Violeta

M. je djevojčica od 4 godine. U vrtiću je ostala u mlađoj grupi, dok je njezina starija sestra V. otišla u stariju grupu, no i dalje obje vole ići u vrtić i slažu se sa ostalom djecom. Za M. čekamo operaciju viška prstića na oba stopala u 10. mjesecu (ima po 6 prstiju na nogama, što joj smeta za obuću). Njezina sestra V. ima 5 godina, i obje lijepo napreduju u učenju i govorenju hrvatskog jezika, kroz igranje i zajedništvo sa nama ukućanima i ostalom djecom u vrtiću. Kada su stigle k nama nisu govorile hrvatski jezik.

Obje sestre su nedavno preboljele vodene kozice, a V. trenutno ispadaju prednji zubići. One rastu i napreduju fizički, motorički i psihički. U obitelji su uglavnom poslušne, međutim, obje ponekad znaju biti tvrdoglave i kopirati loše stvari od starije djece iz obitelji i iz vrtića. Uz dogovor sa tetama u vrtiću, uspijemo sve opet dovesti u red. Obe sestre imaju kontakt sa roditeljima jednom mjesečno u Centru za socijalnu skrb.

Karmen

Ovim putem bih u svoje i ime svoje obitelji izrazila veliku zahvalnost za vašu pomoć. Suprug i ja smo roditelji 4 sina, D. 30 god. je oženjen i više ne živi s nama, a ostala trojica su još uvijek u obitelji. P. 23 g. završava ekonomski fakultet, ostala mu je još jedna godina, D. 20g. se upravo zaposlio kao vozač, a njegov brat blizanac N. 20 g. ima dijagnosticiran autizam, kontaktibilan ali nesposoban za samostalan život. S njim imamo velikih potreba jer je razvio teski OKP, i potrebne su mu terapije psihologa... Oboje nas roditelja smo teško bolesni, te nismo bili u mogućnosti izdržati nase financijske teškoće, svaka vaša pomoć nam je bila i više nego dobrodošla, te vam od srca zahvaljujemo.

Ivana

S. je djevojka (19 g.) iz obitelji sa sedmero djece u kojoj je otac cijeli život bio po zatvorima, a majka je nepismena i alkoholičarka. Kod kuće je živjela u vrlo teškim uvjetima, bez vode i wc-a, u jednoj prostoriji od nekoliko kvadratnih metara. Imala je 7 godina kada je došla k meni i trebala je krenuti u osnovnu školu. Nije znala hrvatski jezik, a niti materinji nije bio razvijen u skladu s dobi. Kroz ove godine uz puno truda, discipline i odricanja savladala je sve prepreke. Predivna je, vesela, pozitivna djevojka, koja je ove godine uspješno završila 4. razred ekonomske škole a završni rad položila odličnim uspjehom. Polagala je državnu maturu i želi upisati predškolski odgoj, prošla je prijemni ispit na Filozofskom fakultetu i sada čeka rezultate mature. Iznimno je odgovorna i disciplinirana. U slobodno vrijeme voli svirati gitaru,

pjevat, uživa uveseljavati druge. U crkvenoj grupi svira bubnjeve (kahoona) i vodi jednu malu grupu za djevojčice od 10 do 13 godina. Jako je pažljiva, nježna i suosjećajna. S. se u obitelji osjeća baš onako kako treba - kao doma i to je jedina obitelj koju ona poznaje. Ima vrlo rijetke kontakte sa svojom obitelji. Najčešće telefonski kontaktira svoje dvije sestre koje su također u udomiteljskoj obitelji. Roditelji joj se nikada ne javljaju.

Renata

L je djevojčica od 13 godina sa intelektualnim teškoćama, a u našoj je obitelji 5 godina. Njezin otac se ne može brinuti o njoj, a majka koja je bila nasilna prema djevojčici, je preminula prije 6 godina. Kontakte s ocem održava redovito, sada svaki vikend. Iako je otac do nedavna bio u Njemačkoj, trenutno radi u Hrvatskoj. L je završila 6.razred sa vrlo dobrim uspjehom po prilagođenom programu. Ona ulazi u pubertetsko razdoblje i nove izazove.

V. je djevojčica od 9 godina koja je stigla k nama prošle godine.

Živjela je s majkom i njenim partnerom, bivšim ovisnicima, gdje su vladali loši uvjeti, svađa i neprihvatanje djeteta. To se odrazilo na dijete koje nema motivacije na za što. No, polako napreduje i sretni smo jer je V. rekla psihologinji: „sretna sam tu gdje jesam“. Ona

je završila 3.razred osnovne škole sa vrlo dobrim uspjehom uz puno poticanja na rad i učenje. Dobro se prilagodila obitelji i prestala udarati drugu djecu. Do daljnjega se neće vratiti majci.

D. je dječak od 4,5 godine kojeg smo udomili iz rodilišta, a njegovi roditelji su kronični alkoholičari i nasilnici. Od početka je dijete imalo problema sa spavanjem i prehranom, a danas je njegova dijagnoza ADHD i jezični poremećaj. Vodimo ga na terapije logopedu i edukacijskom rehabilitatoru. Dobro napreduje. Pohađa i vrtić i vrlo je živahan. U međuvremenu smo ga posvojili, tako da je on sada naše dijete, a starija braća ga obožavaju.

J. je stigao k nama prije 4 mjeseca iz uvjeta koje ne bismo nikome poželjeli. Roditelji alkoholičari, narkomani i otac nasilnik čak i prema bebi koja sada ima 14 mjeseci. Dijete je bilo izgladnjelo i preplašeno, uvijek je plakao. Nakon 3 mjeseca je počeo normalno spavati i biti vesela beba. Roditelji već 2 mjeseca ne pitaju za njega i pokrenut je postupak lišenja roditeljskih prava.

Davorka

N. je cura od 19 god. Završila je srednju školu za frizerku, a naknado još i tečaj za dadilje. Sada, sa još 2 djevojke, radi kao dadilja u obrtu sa malom djecom. Zaposlila se i jako je sretna. Redovno odlazi u crkvu gdje se nalazi i rado druži sa mladima. Kada god je to moguće odlazi na kampove i na razna druženja, i baš uživa u svojoj mladosti. Jako je sretna i zadovoljna kod nas, i do daljnjega će biti sa nama, dok se sama ne odluči osamostaliti.

Gorana

Kod nas je prije 3 godine, prvo udomljeno 5 djece iz iste romske obitelji, jer im djeca nisu pohađala nastavu, a najstarija kćerka (13 g) je prijavila roditelje da su je prodali (romi to često rade sa kćerima). Centar je odmah izdvojio djecu radi prijetnje da će se isto ponoviti sa mlađim djevojčicama. Njihov slučaj još uvijek je u postupku na sudu. Nedavno smo dobili dvoje djece koja su bratći prethodnoj djeci.

A. je dečko od 17 godina, a k nama je došao od druge udomiteljice koja nije više znala što s njim. Tada je u školi imao dva ukora i jedva je završio 6. razred osnovne škole. Bivša udomiteljica ga je vodila

liječnicima jer se žalio na lupanje srca, padao je u nesvijest, imao zubobolju i često je izbivao iz škole. Od dolaska k nama, zdravlje mu se popravilo, zavolio je odlaske u školu i više se ne žali na bolove. Vježba i voli raditi fizičke poslove. Zubaru smo ga redovno vodili i sad nakon dvije godine ima sve popravljene zube. Ovih dana je završio 8.razred s dobrim uspjehom i uz prilagođeni program za neke predmete. Ponosan je na svoje postignuće i dok je ispred razreda čitao zahvale nastavnicima zahvalio se i udomiteljima, što nas je stvarno ganulo. On je svjestan da je boravak kod nas pridonio tome da završi školu. Zahvaljujemo Isusu jer vidimo napredak ne samo u školi već i na duhovnom području i u ponašanju u obitelji. Za sve nas pita, a ako mu nešto ne dopustimo ne negoduje već prihvata. S roditeljima se čuje unatoč zabrani suda, a mi ne možemo utjecati na to, jer ima svoj mobilni. Za srednju školu smo pisali zamolbu da se upiše za zavarivača, jer već ima 17 godina, što je škola odobrila. Njegova sestra A. je djevojčica od 14 godina. Završila je 6. razred osnovne škole sa odličnim uspjehom po posebnom programu. U školi se trudi, prema svojim mogućnostima, još nije uspjela savladati tablicu množenja, a i učenje napamet joj je problem. Njezino vladanje u školi nije najbolje, zbog različitih verbalnih i manjih fizičkih sukoba. Kod kuće je mirna, ali kad se naljuti jako burno reagira. Sada više to nije toliko često, a i kada ima takvu reakciju, ne traje više tako dugo. Dobro je zdravlja,

osim što ima iskrivljenu kralježnicu zbog naglog rasta i fizičke neaktivnosti. Ona je već sa 12 godina imala pripremljenog muža kojem je i bila prodana. Jako je ljuta na roditelje i nema s njima komunikaciju, osim kad joj brat ponudi da se čuje s njima dok ih on čuje telefonom. Njihova mlađa sestra E. ima 12 godina, i sa mlađim bratom je prva stigla u našu obitelj. Nakon dolaska je slavila svoj 9. rođendan, a sad je već lijepo razvijena djevojka. Jako voli svu braću i sestru, uredna je i voli čistiti. Završila je 6. razred osnovne škole po posebnom programu, jer ni nakon 4. razreda nije znala čitati ni pisati. Sada zna čitati iako dosta sporo i zna pisati, iako povremeno mijenja neka slova. Vidi se napredak iako ju je teško potaknuti da uči. E. ima uzorno vladanje u školi, iako često ima verbalne sukobe s prijateljicama koje prema njenim riječima ponekad imaju loš odnos prema njoj. Ona se jako voli uređivati za školu, ali ne brine za učenje i uspjeh. S roditeljima ponekad komunicira. Zdrava je osim što povremeno kida nokte na nogama pa je moramo voditi kod pedikera i spriječavati urastanje i gnojenje nokta na palcu. Njihov najmlađi brat A. ima 7 godina. Ove godine je završio s vrtićem i čeka početak školske godine. Prilikom upisa u školu svi su ga pohvalili da je napredan, spreman za školu, zna čitati i pisati, računa i vrlo je pametan. Dok smo stariju sestru učili čitati i pisati on je uz nju naučio sam. Nakon dolaska k nama slavio je svoj 5. rođendan, a sad je već školarac. Jako voli da ga primjetimo, te nas uvijek zove kad želi da vidimo njegovo postignuće. Mazi se i voli kad ga mazimo i igramo se s njim. Ima jako dobru memoriju iako je motorički pomalo nespretn. Kada je došao k nama, bio je naučen stalno gledati televiziju ili tablet, i zbog nedovoljnog kretanja nije se motorički dobro razvijao. Sad se razvija uz igru i mnogo je spretniji. B. je djevojčica od 8 godina, sitnije tjelesne građe, kojaje stigla u našu obitelj prije tri tjedna. Ona je sa bratom izdvojena iz obitelji zbog nemogućnosti roditelja da se brinu za djecu. Njih 7 djece je živjelo u vrlo nehygienjskim i po zdravlje opasnim uvjetima. Iz svoje obitelji je došla neuhranjena, puna ušiju i glista i nakon što smo nju i brata vodili kod doktora morali smo svi u obitelji piti lijek protiv glista. U obitelji se počinje navikavati na pravila i na higijenske navike, i voli pomagati u kućanstvu. Završila je prvi razred osnovne škole, ali ne zna čitati ni pisati i ne prepoznaje sva slova, a imala je i 4,5 mjeseci izostanaka iz škole. Probali smo uvjeriti školsku pedagoginju da je za nju bolje da ponavlja prvi razred, ali nisu to odobrili. Rekli su nam da mi radimo s njom preko ljeta i nadoknadimo to što nije naučila u prvom razredu. Nikada ne pita za mamu i tatu, dok majka često zove, a ovaj tjedan počeo će se i vidati jednom tjedno na sat vremena. Njezin brat L. ima 6 godina, i on je veseli i razigrani dječak. Jako voli jesti kruh i svu hranu brzo trpa u usta. Dosta je razvijen za razliku od svoje sestre. I on je stigao inficiran glistama, a i svi zubi su mu pokvareni. Poslušan je i dobro se slaže s ostalom djecom i s našim sinom koji mu pristupa nježno kao malom djetetu. Uči se pristojno zamoliti i učimo ga higijeni.

Antonia

Kod nas je već 3 godine udomljena djevojčica D. (4.g.) Ona je udomljena jer ju otac ne želi, a majka pokazuje malu zainteresiranost i ne ispunjava uvjete za brigu o djetetu. Ona je do prve godine bila u dječjem domu, a k nama je stigla sa motoričkim smetnjama (skvrčene ručice i senzoričke smetnje) te emotivno pomalo blokirana. Sada je, nakon 3 g., u dostigla ostalu djecu svoje dobi te su smetnje posve nestale. Imamo i svoje troje djece koja su je super prihvatila iako se D. povremeno ne želi sa njima igrati, jer se ničim izazvana, osjeća odbačeno od njih. Voli se više družiti sa odraslima, pjevušiti, igrati se sa bebama i povremeno nas izaziva kako bi privukla pažnju. U vrtiću je bilo potrebno neko vrijeme da se uklopi. Ide u englesku grupu i jedna je od mlađih tamo. Njezin otac je ne želi vidati, majka se rijetko javlja,

a kada se dogovorimo, odemo u park ili McDonalds gdje se one družu.

Jelka i Nikola N. je zdrava djevojčica od 8 godina normalne tjelesne građe, primjerene za njenu dob. Ide u prvi razred osnovne škole po prilagođenom programu zbog logopedijskih poteškoća i koncentracije u nastavi. Školsku godinu je završila sa vrlo dobrim uspjehom. Dobro se ponaša kod kuće i prema drugim je ukućanima. Sa majkom još nije u kontaktu, zbog majčinog liječenja. Jednom tjedno viđa baku po sat vremena. U zadnje vrijeme smo primijetili da baka nagovara dijete protiv nas, ona sve kaže što joj baka govori.

A. je dječak od 6 godina i jako je dobrog zdravlja, mada nešto sitnije građe. Dobro je dijete, i lijepo se odnosi prema svima u kući. Ide u vrtić kao predškolarac. Jako je dobar u vrtiću i tete ga hvale, a na jesen će kreniti u prvi razred osnovne škole. Njegovim roditeljima je sudski oduzeto pravo na posjete.

A. je zdravi dječak od 6 godina, sitnije i mršavije je tjelesne građe. Poslušan je i lijepo se slaže s ostalom djecom u obitelji. Ide u vrtić u predškolsku skupinu i u vrtiću je dobar. Njega najčešće posjećuje ujak, dok ga majka rijetko posjećuje. On je na privikavanju je kod potencijalnih usvojitelja.

K. je dječak od 4 godine, uglavnom zdrav, samo povremeno prehladen. Sitnije je tjelesne građe, vrlo drag i umiljat, te je dobar kod kuće. Lijepo je prihvatio svu djecu u obitelji i uvijek je spreman na igru s njima. Oboje roditelja imaju pravo posjeta i sa majkom nemamo problema. Otac uvijek stvara neke probleme, stalno mu nešto ne odgovara, traži da njegovo dijete mora nositi samo odjeću koju on donosi. Uvijek ima nake neprikladne zahtjeve kad bi došao u posjetu, a i dijete ga se boji i nerado ide k njemu. Jednom je čak odveo dijete na hitnu pomoć, iako je dijete bilo zdravo. Zbog toga mu je Centar za socijalnu skrb odredio posjete pod nadzorom njihovih djelatnika. Od oca stalno stižu pritužbe da ne vodimo brigu o djetetu, da ga ne vodimo liječniku, iako su to sve neistine jer dijete vodimo na sve potrebne preglede, a nalaze šaljemo u Centar za socijalnu skrb. Stalno nas nešto optužuje jer misli da će na takav način dobiti dijete nazad, a i djelatnicima u centru je već dosta njegovih ispada, pa su mišljenja da bi za dijete bilo bolje da ga premjestite negdje dalje, gdje ga otac ne bi mogao tako često posjećivati.

Ljerka

I. je dečko od 19,5 godina, lijepo je tjelesne građe. Zdravstveno stanje je uredno s obzirom na medicinsku dokumentaciju gdje je uapisan kao dijete sa blaiom mentalnim oštećenjem i autizmom. On se lijepo ponaša kod kuće, jako je sazrio, poslušan je. Prije je bilo nekih problema oko određenih osoba i nestrpljivosti kad ne bi dobio što želi, al je sazrio u tom pogledu. Često odlazi sa mnom u Zaprešić gdje onda zajedno povremeno brinemo oko unuka. Zajedno sa bratom D. voli raditi oko auta. I. je završio drugu godinu radnog osposobljavanja u osnovnoj školi u Zagrebu sa opisnom ocjenom djelomično ili potpuno savladao, i tu može ići do 21 godine. Savladao je velika tiskana slova i brojke. Svaki četvrtak imaju domaćinstvo u sklopu radnog osposobljavanja, te tu i kuhanju zajedno. Dobar je u tjelesnom. Kod kuće zna staviti rublje na pranje, odlazi u dućan i kupuje što mu se kaže uz prethodni popis koji preda onda trgovcu u dućanu, te ide samostalno na mlijekomat po mlijeko. Slično tomu možemo okarakterizirati njegovo svakodnevno funkcioniranje (osobna higijena, pospremanje, kuhanje nekih jela). I. voli voziti biciklu i ide na trening rukometa. Zahvalan je na ljetovanju u Rovinju.

